

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 29 lutego 1876.

19.

Ustawa z dnia 26 lutego 1876.

o c. k. żandarmeryi dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Rozdział I.

Przeznaczenie żandarmeryi, jej stanowisko i prawa w służbie wykonawczej.

§. 1.

C. k. żandarmerya królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych jest korpusem strażniczym, po wojskowemu urządzonym, przeznaczonym do utrzymania publicznego porządku, spokoju i bezpieczeństwa.

§ 2.

We względzie służby bezpieczeństwa publicznego, żandarmerya podlega c. k. władzom administracyjnym, powiatowym i krajowym, co się zaś tyczy spraw wojskowych, ekonomicznych i administracyjnych, swoim przełożonym wojskowym, w obu zaś względach, ostatecznie, ministrowi Obrony krajowej, który, gdy chodzi o zarządzenie szczególnych środków bezpieczeństwa, znosić się ma z ministrem spraw wewnętrznych.

Wydawanie rozkazów, tudzież utrzymywanie karności i porządku w korpuse żandarmeryi należy do inspektora żandarmeryi, który w tym względzie jest odpowiedzialnym ministrowi Obrony krajowej.

§. 3.

C. k. władza administracyjna powiatowa jest władzą służbową dla posterunków żandarmeryi w jej powiecie będących, i jako taka kierować ma służbą bezpieczeństwa sprawowaną przez żandarmerya i czuwać nad tą służbą.

Jeżeli w miastach, własny statut gminny mających, żandarmerya miałaby działać obok miejskiej straży bezpieczeństwa, c. k. władza administracyjna powiatowa, w miejscu będąca lub dla okolicy ustanowiona, jako władza służbowa żandarmeryi, wyda odpowiednie rozporządzenia, po zniesieniu się z zwierzchnością gminy, której się tyczy.

§. 4.

Wojskowymi przełożonymi żandarmów nie oficerów są oficerowie żandarmeryi. Oni kierować mają nauczaniem żandarmów nie oficerów w rzeczach służby bezpieczeństwa publicznego, tudzież ich wykształceniem wojskowym, jakoteż czuwać nad ich karnością, ubraniem i uzbrojeniem.

§. 5.

W przedmiocie nadzoru nad posterunkami władza służbowa i przełożeni wojskowi mają znosić się z sobą i udzielać sobie nawzajem ważniejsze spostrzeżenia, tyczące się sprawowania służby.

§. 6.

Względem innych c. k. władz cywilnych i wojskowych, jakoteż urzędów gminnych, żandarmerya nie zostaje w stosunku podległości.

§. 7.

Sądy i prokuratorye rządowe mają prawo żądania bezpośrednio posługi żandarmeryi. Droga rozporządzenia postanowi się, jakim sposobem władza służbowa ma być uwiadamiata o wydaniu przez te władze wezwania do żandarmeryi.

Inne władze cywilne i wojskowe, jakoteż urzędy gminne, gdyby potrzebowały pomocy żandarmów, udać się mają ze swoim żądaniem do władzy służbowej żandarmeryi a tylko wtedy, gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, żandarmerya udzielić ma pomoc na bezpośrednie żądanie.

§. 8.

Spółdział żandarmeryi w sprawach policyi miejscowej urządzi władza służbowa odpowiednio do stosunków miejscowych; atoli tak, aby to nie czyniło uszczerbu przeznaczeniu żandarmeryi do czuwania nad bezpieczeństwem publicznem.

§. 9.

Żandarmerya wykonywać ma otrzymane zlecenia bezwarunkowo, nie wdając się w ich rozstrząsanie.

Jeżeli zwłoka nie grozi niebezpieczeństwem, żandarmerya zażądać może pisemnego polecenia, nawet w takich przypadkach, gdy takowe nie jest ustawami przepisane.

Za treść polecenia jest odpowiedzialna władza, toż polecenie wydająca. Zresztą żandarmerya jest odpowiedzialna za zachowanie przepisów ustawowych i za trzymanie się instrukcyi służbowej w czynnościach służbowych.

§. 10.

Osoby, należące do związku żandarmeryi, podlegają w sprawach karnych ustawom i przepisom porządkowo-karnym wojskowym, w takiej rozciągłości, jak to jest postanowiono w ustawie z dnia 23 maja 1871 (Dz. u. p. XX, Nr. 45 z r. 1871) dla Obrony krajowej czynnej.

Władzę sądową karną sprawować będą sądy wojskowe Obrony krajowej.

Kary więzienia wykonywać należy w zakładach karnych wojskowych.

§. 11.

Działając po służbie przeciwko osobom, używać ma żandarm zawsze formuły: „W imieniu prawa“, w języku krajowym, a w takich przypadkach każdy,

bez względu, czy należy do stanu cywilnego, czy do wojskowego, obowiązany jest uczynić zadość jego wezwaniu, co nie przeszkadza, aby później wyniósł zażalenie.

§. 12.

Żandarmowi służbę pełniącemu, służą ustawowe prawa straży cywilnej i wojskowej.

§. 13.

Żandarm, w służbie będący, może użyć broni z należytemi ostrożnościami:

1. w razie koniecznej obrony dla odwrócenia uczynkowego zamachu, wymierzonego przeciwko jego osobie;
2. dla słumienia oporu, którego celem jest udaremnienie jego czynności służbowej;
3. dla udaremnienia usiłowanej ucieczki niebezpiecznych zbrodniarzów, jeżeli do ich zatrzymania nie ma innego środka.

§. 14.

Żandarmerya ma prawo żądać od wszystkich wykonawców służby publicznej, w szczególności zaś od władz cywilnych, od innych korpusów strażniczych i ich członków, od zwierzchności gminnych i komend wojskowych, pomocy do spełnienia obowiązków służbowych.

§. 15.

Szczegółowe przepisy w przedmiocie pełnienia służby żandarmskiej zawierać będzie instrukcyja służbowa, która wydana zostanie na zasadzie ustawy niżej.

Rozdział II.

Uzłonki organiczne i podział żandarmeryi.

§. 16.

W siedzibie każdej władzy administracyjnej krajowej znajdować się będzie krajowa komenda żandarmeryi.

§. 17.

Komenda krajowa żandarmeryi załatwiać ma sprawy wojskowe, ekonomiczne i administracyjne żandarmeryi, jej podlegającej (§§. 2—4).

Krajowymi dowódcami żandarmeryi mianowani będą oficerowie sztabowi lub wyżsi, którym w miarę potrzeby doda się jednego lub więcej oficerów, rachmistrza oficera, według okoliczności zaś i rachmistrza wachmistrza, tudzież potrzebnych pomocników innych stopni.

W okręgach komend krajowych żandarmeryi ustanowione będą w miarę potrzeby komendy oddziałowe, których zakresem działania będzie jedynie sprawowanie nadzoru wojskowego i przestrzeganie karności, jakoteż kształcenie w służbie praktycznej.

§. 18.

W siedzibie każdego starostwa powiatowego znajduje się komenda powiatowa żandarmeryi, której ster powierzony jest wachmistrzowi. Dowodzi on bezpośrednio posterunkiem żandarmeryi znajdującym się w miejscu, a oprócz tego sprawuje nadzór nad czynnościami służbowymi wszystkich innych posterunków żandarmeryi, znajdujących się w obrębie okręgu administracyjnego a jemu podlegających, z których każdy, jeżeli składa się z więcej niż z dwóch żandarmów, ma starszego posterunku.

§. 19.

Stan komend krajowych żandarmeryi ustanawia minister Obrony krajowej, stan posterunków, naczelnik krajowy po zniesieniu się z krajowym dowódcą żandarmeryi.

Tam, gdzie stosunki miejscowe na to pozwalają, ustanowić należy jednoosobowe posterunki żandarmeryi do nadzoru nad wyznaczonym okręgiem.

§. 20.

Gdy porządek publiczny i bezpieczeństwo publiczne są zagrożone w sposób zatrważający, każdy naczelnik krajowy, jakoteż każdy starosta powiatowy ma prawo ściągnąć do miejsca zagrożonego posterunki żandarmeryi swego okręgu administracyjnego i działalność żandarmeryi zastosować do okoliczności miejscowych w granicach przepisów ustawowych.

Nadesłanie na pewien czas żandarmeryi jednego z królestw lub krajów posiłków z innego kraju, zarządza minister Obrony krajowej, po zniesieniu się z ministrem spraw wewnętrznych.

§. 21.

Oficerowie i żandarmi nie oficerowie, pełniący służbę w rozmaitych miejscach, mogą być zmienieni tylko z ważnych przyczyn służbowych.

Przeniesienie oficera sztabowego lub krajowego dowódcy żandarmeryi zarządza Cesarz, przeniesienie zaś oficera wyższego minister Obrony krajowej, po zniesieniu się z odpowiednim naczelnikiem krajowym.

Przeniesienie żandarmów nie oficerów w granicach okręgu komendy na wnioski lub za zgodą odpowiedniej władzy administracyjnej powiatowej a względnie krajowej, zarządza krajowy dowódca żandarmeryi. Przeniesienie do okręgu innej komendy żandarmeryi zarządza minister Obrony krajowej.

Rozdział III.**Uzupełnienie stanu żandarmeryi i występowanie z niej.**

§. 22.

Stan żandarmów nie oficerów uzupełnia się:

1. Przez przyjmowanie takich podoficerów, którzy według §-fu 38 ustawy o służbie wojskowej lub na mocy ustawy z dnia 19 kwietnia 1872, Dziennik ustaw państwa Nr. 60, mają prawo do uzyskania posady w służbie publicznej, o ile do służby w żandarmeryi są zupełnie zdadni;
2. przez przyjmowanie takich osób, które w zupełności wywiązały się z obowiązku służenia wojskowo i stawiennictwa;
3. przez wstępowanie ochotników z Obrony krajowej nie czynnej;
4. przez wstępowanie ochotników z rezerwy nie czynnej bez uszczerbku dla służby wojskowej, do której są obowiązani.

§. 23.

Aby być przyjętym do żandarmeryi, potrzeba:

- a) posiadać prawo obywatelstwa w jednym z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych,
- b) być człowiekiem nieskazitelnym, z głową otwartą, obrotnym w obejściu,
- c) liczyć lat nie mniej niż 20 i nie więcej nad 40,
- d) być stanu wolnego lub wdowcem bezdzietnym,
- e) zdrowej, silnej budowy i wzrostu odpowiadającego miarze wojskowej,

f) umieć języki tego kraju lub tej części kraju, w której żandarm ma służyć,
g) umieć dostatecznie czytać, pisać i rachować.

Nieletni, chcący wstąpić dobrowolnie, złożyć powinni pozwolenie ojca lub opieki.

Od warunków, pod *c)* i *d)* wzmiankowanych, uwalniać może minister Obrony krajowej, lub upoważnić może do tego krajowego dowódcę żandarmeryi.

§. 24.

Wstępujący do żandarmeryi zobowiązać się ma, że będzie służył najmniej cztery lata.

Osobom, należącym do Obrony krajowej, czas wysłużony w żandarmeryi będzie wliczony w lata służby w Obronie krajowej i osoby te, dopóki służą w żandarmeryi, są wolne od wszelkich obowiązków w Obronie krajowej.

§. 25.

Do stanu żandarmów nie oficerów przyjętym być można zawsze tylko w stopniu najniższym.

Posunięcie na starszego posterunku zależy od zdania egzaminu.

Stanowcze przyjęcie żandarma i przypuszczenie go do egzaminu na starszego posterunku poprzedzić powinna nauka teoretyczna, którą pobiera się w komendach krajowych żandarmeryi.

§. 26.

Każdy żandarm, nowo wstępujący, skończywszy naukę teoretyczną, odbywać ma służbę na próbę w posterunku żandarmeryi.

Nauka teoretyczna i służba na próbę nie powinny łącznie trwać dłużej nad rok jeden; po stanowczem przyjęciu, czas ten będzie żandarmowi wliczony w lata jego służby żandarmskiej.

§. 27.

Po wysłuchaniu zdania władzy służbowej co do zdatności kandydata, posuwa żandarma na starszego (Führer) a tego ostatniego na wachmistrza, inspektor żandarmeryi, który prawo to może przelać całkiem lub częściowo na krajowego dowódcę żandarmeryi.

§. 28.

Korpus oficerów żandarmeryi uzupełnia się :

1. Zwyczajnie przez stopniowe posuwanie w samym korpusie,
2. wyjątkowo przez umieszczanie zasłużonych a zdatnych oficerów z armii stałej lub Obrony krajowej, będących czy to w czynnej służbie czyli też na spoczynku.

Dla uzyskania posady oficera w żandarmeryi zdać potrzeba egzamin.

Doświadczonym w służbie wachmistrzom, którzy udowodnią dobre sprawowanie się i odpowiednie wykształcenie ogólne, daje minister Obrony krajowej pozwolenie do zdania egzaminu na oficera żandarmeryi.

Oficer, który na mocy ustępu 2 ma być umieszczony w żandarmeryi, przypuszczony będzie do egzaminu na oficera żandarmeryi dopiero po sześciomiesięcznej służbie na próbę w żandarmeryi.

Po umieszczeniu w żandarmeryi, czas spędzony w tej służbie wzięty będzie w rachubę czasu w żandarmeryi wysłużonego.

§. 29.

Egzamin na oficerów żandarmeryi, jakoteż na starszych posterunku, zdaje się przed komisją mieszaną, złożoną z urzędników administracyjnych i z oficerów żandarmeryi.

Szczegółowe przepisy, dotyczące się tych egzaminów, wydane będą drogą rozporządzenia.

§. 30.

Oficerów żandarmeryi wszystkich stopni mianuje Cesarz na przedstawienie ministra Obrony krajowej.

Zastępców oficerów będzie mianował minister Obrony krajowej ze stanu wachmistrzów żandarmeryi, którzy zdali egzamin oficerski.

§. 31.

Oficerowie i żandarmi, wstępując do korpusu, wykonać mają przysięgę służbową żandarmską.

§. 32.

Oficerowie żandarmeryi zostają na równi z oficerami armii stałej; podobnież stopnie żandarmów nie oficerów są równie stopniom żołnierzy nie oficerów armii stałej. Każdy żandarm rzeczywisty ma stopień kaprała.

§. 33.

Oficerowie występują z korpusu podług przepisów obowiązujących w armii stałej.

Zandarmów nie oficerów oddala się z korpusu:

1. W ciągu służby na próbie z powodu udowodnionej niezdatności do służby w żandarmeryi;
2. po wysłużeniu swego czasu;
3. jeżeli staną się niezdatnymi do służby pod względem fizycznym;
4. z powodu popełnienia zbrodni lub takiego występku, do którego u podoficerów przywiązana jest degradacya;
5. jeżeli stosunki familijne zasługują na takie uwzględnienie — za zezwoleniem ministra Obrony krajowej;
6. gdyby w skutek zmian w organizacyi żandarmeryi wypadło zmniejszyć ilość żandarmów nie oficerów.

W przypadkach 4, 5 i 6 ci, którzy są jeszcze obowiązani do służby wojskowej, dosłużyć mają resztę czasu, w żandarmeryi nie wysłużonego, w Obronie krajowej nie czynnej a to po dopełnieniu obowiązku służby wojskowej, inni zaś natychmiast, o ile nie ma ustawowej przyczyny uwalniającej, w myśl §-fu 17-go ustawy o służbie wojskowej.

Rozdział IV.

Ubranie służbowe, uzbrojenie i płace żandarmeryi.

§. 34.

Ubranie służbowe i uzbrojenie żandarmeryi ustanowione będzie za zezwoleniem Cesarza drogą rozporządzenia.

§. 35.

Zwyczajnie oficerowie i żandarmi nie oficerowie nie są zaopatrzeni w konie. Wyjątki w tej mierze zarządzić może tylko minister Obrony krajowej.

§. 36.

Płace, żołdy i wszystkie należitości stałe żandarmeryi wyszczególnione są w dołączonym tu Wykazie.

Oficerowie, powołani do służby na próbę w żandarmeryi, zaczynają pobierać od pierwszego dnia miesiąca, który po stawieniu się nastąpi, należitości oficera żandarmeryi bez dodatku żandarmskiego a dopiero po stanowczem umieszczeniu, wszystkie przepisane należitości. Żandarm będący na próbie, dopóki trwa nauka teoretyczna, pobiera żołd po złotemu dziennie a dopiero od dnia stawienia się dla pełnienia służby praktycznej, należitości rzeczywistego żandarma.

Co się tyczy nagród (Taglie) i premii dla żandarmów za szczególne usługi, wydane będą przepisy drogą rozporządzenia.

§. 37.

W przedmiocie uzyskania medalów za waleczność i płac połączonych z posiadaniem tychże, przepisy, wydane dla armii stałej, odnoszą się i do żandarmeryi.

§. 38.

Żandarmi nie oficerowie pobierać będą za cały czas, bądź zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, bądź później, w żandarmeryi bez przerwy wysłużony, dodatki służbowe, rocznie w kwocie:

50 zł.	po wysłużeniu	3 roku,
100	" "	6 "
150	" "	12 " i
200	" "	18 "

§. 39.

Jeżeli sprawowanie służby wymaga oddalenia się z siedziby na dłużej niż na 24 godzin, należy się oficerom żandarmeryi, jakoteż żandarmom nie oficerom wyższe i wynagrodzenie za kwaterę w przechodzie zajętą.

Takowi mają także prawo do tych samych należitości w razie przenosin służbowych i wszelkich innych nadzwyczajnych wykomenderowań.

Szczegółowe przepisy, jakoteż przypadki, w których członkowie żandarmeryi mają prawo używania przyrzędów do podróży, ustanowione będą drogą rozporządzenia.

§. 40.

Na zaopatrzenie się w przedmioty do ubrania i ryszunki otrzyma każdy wstępujący żandarm pierwszy nadatek (Massaeinlage) a na dokupowanie później, jakoteż na utrzymanie w dobrym stanie, ryczałtowe roczne.

Wielkość tych kwot będzie oznaczał peryodycznie minister Obrony krajowej w stosunku do cen materiałów.

Broń i amunicją dla żandarmów nie oficerów dostarczać będzie Rząd.

§. 41.

Co się tyczy przyjmowania oficerów żandarmeryi do szpitali wojskowych, w tej mierze stosowane będą przepisy, obowiązujące dla oficerów armii stałej.

Koszta pielęgnowania chorych żandarmów nie oficerów pokrywać będzie Rząd, zajmując za to na skarb kwotę, którą wynosi połowa żołdu żandarma.

Jeżeli nastąpiło w służbie uszkodzenie na ciele, nie będzie nic odciągane od należitości.

Należitości aresztantów będą uporządkowane osobnemi przepisami.

Rozdział V.

Płace na zaopatrzenie dla żandarmeryi.

§. 42.

Oficerowie żandarmeryi przenoszeni będą na emeryturę według tych samych zasad, co oficerowie armii stałej, atoli, przy wymierzaniu emerytury oficerom żandarmeryi, dodatek żandarmski doliczony będzie do kwot, przypadających za czas, w żandarmeryi wysłużony, a natomiast ustanie nadawanie dodatków osobistych.

§. 43.

Co się tyczy zaopatrzenia żandarmów nie oficerów, w tej mierze stosowane będą te same przepisy, co do sług rządowych cywilnych, prawo do emerytury mających; skuteczność jednak tych przepisów dla każdego z nich zaczyna się dopiero od tego dnia, w którym dopełni swego obowiązania się do służby w żandarmeryi (§. 24). Emerytura wymierzona będzie podług żołdu i dodatku służbowego.

Postanowienie zawarte w §-fie 42-gim, że dodatek żandarmski ma być doliczany do emerytury, stosowane będzie do zastępców oficerów i do sług biurowych.

Jeżeli żandarm, w skutek rany lub ciężkiego uszkodzenia na ciele, bez własnej winy, w czasie pełnienia służby, poniesionego, stanie się niezdatnym do służby, doliczy się mu przy wymierzaniu emerytury dziesięć lat służby. W okolicznościach zasługujących na szczególne uwzględnienie, nadana być może emerytura nawet w większym wymiarze a to aż do wysokości całkowitej płacy, w czynnej służbie pobieranej, do wymierzenia emerytury policzalnej.

§. 44.

W ciągu czasu, na który zobowiązano się do służby (§. 24), nabywa się prawa do płacy na zaopatrzenie, w §-fie 43-cim ustanowionej, wtedy:

- a) gdy żandarm stanie się niezdatnym do służby w skutek rany lub ciężkiego uszkodzenia na ciele, bez własnej winy w czasie pełnienia służby, poniesionego;
- b) gdy żandarm bez własnej winy — z jakiej innej przyczyny, nie tej, która pod a) jest wzmiankowana, stanie się niezdatnym, nie tylko do służby w żandarmeryi, lecz w ogóle do wszelkiego zarobku.

§. 45.

Ci żandarmi, którzy z jakiej innej przyczyny, nie tej, która w §-fie 44-ym ustęp a) jest wzmiankowana, nie dopełniwszy jeszcze przyjętego zobowiązania się do służby w żandarmeryi, staną się niezdatnymi do służby w żandarmeryi, lecz nie do wszelkiego w ogóle zarobku, otrzymają przy wystąpieniu tylko odprawę, równającą się trzech miesięcznej płacy w czynnej służbie, która będzie wypłacona na rachunek dotacyi żandarmeryi.

§. 46.

Do żandarmów, przechodzących w stan zaopatrzenia, nie dla tego, iż stali się inwalidami, lecz z przyczyny zmniejszenia stanu żandarmów nie oficerów, zastosowane będą przepisy o emeryturach cywilnych, bez względu czy już wysłużyli czas, na który zobowiązali się do służby, czy nie.

Rozdział VI.**Przepisy szczególne.****§. 47.**

Pozwolenie do ożenienia się udzielać będzie pułkownikom żandarmeryi, Cesarz, oficerom, od podpułkownika nadół, minister Obrony krajowej.

Od oficerów żandarmeryi nie będzie żądanem złożenie kaucyi małżeńskiej.

Kaucye małżeńskie, oficerów żandarmeryi, teraz w depozycie będące, mogą im być zwrócone.

§. 48.

Żandarmom nie oficerom pozwolenie do ożenienia się udziela minister Obrony krajowej, który może wydelegować do tego krajowych dowódców żandarmeryi.

Zwyczajnie ilość żonatyh w jednej krajowej komendzie żandarmeryi nie powinna przewyższać ilości posterunków.

§. 49.

Do wdów i sierót po oficerach i żandarmach nie oficerach, stosowane będą pod względem zaopatrzenia przepisy, tyczące się osób, w służbie cywilnej rządowej, zostających.

Z rodzinami po żandarmach, zmarłych przed upływem czasu, na który zobowiązali się służyć w żandarmeryi, postąpi się także według istniejących przepisów o zaopatrzeniu osób cywilnych.

Gdy oficer od żandarmeryi albo żandarm poniesie śmierć bez własnej winy, w czasie pełnienia służby, wdowie i sierotom należy się zaopatrzenie w takiej kwocie, jakaby przypadła, gdyby zmarły wysłużył 40 rok.

§. 50.

Co się tyczy przechodzenia żandarmów do służb wzmiankowanych w §. 38 ustawy o służbie wojskowej, w tej mierze stosowana będzie ustawa z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60) o nadawaniu posad wysłużonym podoficerom.

§. 51.

Dotychczasowe przepisy o kwaterunku żandarmeryi nie naruszają się.

Rozdział VII.**Postanowienia końcowe.****§. 52.**

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, przestają więc obowiązywać od tejże chwili tymczasowa ustawa organiczna dla żandarmeryi z dnia 16 stycznia 1850 (Dz. u. p. Nr. 19), jakoteż zasady reorganizacyi żandarmeryi wydane rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 16 lipca 1860, L. 51503, nakoniec ustawa z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. XXXIV, Nr. 83).

§. 53.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrowi Obrony krajowej, który w tej mierze porozumieć się winien z ministrami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 26 lutego 1876.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Glaser r. w.

Lasser r. w.

Horst r. w.

W y k a z

płac oficerów żandarmeryi sztabowych i wyższych, rachmistrzów oficerów i rachmistrzów wachmistrzów tudzież żandarmów nie oficerów i sług biurowych.

S t o p n i e	Płaca lub żołd		Dodatek żandarmski		Równo- ważnik za służącego		Mieszkanie w naturze lub nale- żytość		Należytość na mundur		Uwaga
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	
Pułkownik			600	.	160	60	325	.	.	.	Krajowi dowódcy żandarmeryi nie będący oficerami sztabowymi, pobierać będą w przytomocie swoim jako krajowi dowódcy żandarmeryi dodatek w kwocie 200 zł. rocznie. Każdej komendzie wyznaczone będzie ryczałtowe na wydatki biurowe i pisarskie. Żandarmi nie oficerowie od zastępcy oficera na dół, będą mieli kwatery w naturze. *) Należytość na mundur dla tych osób wymierzana będzie periodycznie w myśl §-fu 40-go.
Podpułkownik			600	.	160	60	325	.	.	.	
Major			600	.	160	60	325	.	.	.	
Rotmistrz 1 klasy			300	.	160	60	315	.	.	.	
" 2 " 			300	.	160	60	315	.	.	.	
Porucznik			240	.	160	60	210	.	.	.	
Podporucznik			240	.	160	60	210	.	.	.	
Rachmistrz rotmistrz 1 klasy			180	.	160	60	315	.	.	.	
" " 2 " 			180	.	160	60	315	.	.	.	
Rachmistrz porucznik			180	.	160	60	210	.	.	.	
" podporucznik			180	.	160	60	210	.	.	.	
Zastępca oficera	600	.	96	*	.	
Rachmistrz wachmistrz	600	63	.	*	.	
Wachmistrz	600	*	.	
Starszy posterunku	300	*	.	
Żandarm	400	*	.	
Sługa biurowy 1 klasy	420	.	84	.	.	.	63	.	30	.	
" " 2 " 	360	.	84	.	.	.	63	.	30	.	